

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖЕНО:
Директор ІЕМ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з наукової роботи

_____ В.Матвеев
“ ____ ” _____ 2013 р.

_____ В.Харченко
“ ____ ” _____ 2013 р.

АНОТОВАНИЙ ЗВІТ
з науково дослідної роботи
№ 84/11.02.03 (кафедральної)
«СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ
АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ»
№ держреєстрації 0113U000583
(1 етап)

Декан ФМЛ

О.Ільєнко

Завідувач кафедри менеджменту ЗЕДП,
науковий керівник, проф.

В.Новак

Відповідальний виконавець, доц.

Г.Теплінський

Київ - 2013

АНОТОВАНИЙ ЗВІТ

за 1 етап НДР «Особливості сучасних напрямків розвитку аеропортів та авіакомпаній в Україні» кафедральної науково-дослідної роботи «Стратегічні напрямки розвитку підприємств авіаційної галузі України в умовах економічної нестабільності».

1. Інститут економіки та менеджменту, кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

2. Науковий керівник, к.е.н., проф. Новак В.О.

3. Відповідальний виконавець, к.е.н., доц. Теплінський Г.В.

4. Виконавці:

проф. Матвеев В'ячеслав Васильович

проф. Марченко Валентина Миколаївна

доц. Кузнєцова Тетяна Вікторівна

доц. Гуріна Ганна Сергіївна

доц. Ільєнко Оксана Вікторівна

доц. Давиденко Володимир Вадимович

доц. Остапенко Тетяна Геннадіївна

ст. викладач Литвиненко Лариса Леонідівна

ст. викладач Скібіцька Ліана Іванівна

асп. Передерій Віктор Васильович

асп. Данілова Ельвіра Ігорівна

асп. Вольвач Микола Миколайович

асп. Лотоцький Володимир Андрійович

асп. Тарнавський В'ячеслав Володимирович

студ. Андрійчук Ірина Михайлівна

студ. Свірідова Євгенія Андріївна

студ. Євстигнєєва Маргарита Володимирівна

5. Термін виконання НДР: 14.01.2013р. - 31.12.2015р., та 1 етапу 14.01.2013р. - 30.06.2013р.

6. **Актуальність теми дослідження.** В умовах зростання конкуренції на ринку авіаційних послуг та посилення участі провідних іноземних перевізників у формуванні пропозиції щодо пасажирських перевезень, зростає потреба у розробці нових та удосконаленні системи існуючих організаційних та економічних заходів, які в сукупності вирішують питання ефективності діяльності підприємств авіаційної галузі України. На сьогодні розвиток авіаперевізників України здійснюється шляхом реалізації механізму управління, який забезпечує зростання кількісних показників розвитку на фоні нестійкої динаміки показників якості розвитку.

Загальне незначне економічне пожвавлення розвитку економіки України стало внутрішнім джерелом зростання попиту на авіаційні пасажирські перевезення. Особливістю сучасного етапу розвитку авіакомпаній є значний вплив зовнішнього середовища на ефективність їх діяльності. Мінливість зовнішнього середовища виявила проблему внутрішньої стійкості авіакомпаній та низьку якість і ефективність управлінських рішень щодо нейтралізації негативних наслідків зовнішнього впливу.

Ступінь розробленості наукової проблеми. Питання розвитку теорії та методології функціонування аеропортів та авіакомпаній підприємств знайшли своє відображення в працях багатьох вчених: Поддєрьогіна А.М., Гросул В.А., Іванова В.Л., Климчук С.В., Алексеєнко Н.В., Ареф'євої О.В., Баранівської Х.С., Барвінської Є.С., Фещур Р.В., Білик М.Д., Борщук Є.М., Брагінець А.М., Бугай В.З., Омельченко В.М., Бурди А.І., Василенко А.В., Гамалій В.Ф., Ніколаєва І.В., Гончаренко О.М., Городинської Д.М., Дерев'янка Д.В., Любченко Н.Л., Максимова В.В., Мельник Л.Г., Мізіної О.В., Нагірної Л.В., Перетятко А.В., Поліщук О.А., Проценко Н.Б., Тхор С.О., Харитонові О.С., Шандової Н.В., Ячменьової В.М. та інших.

Вирішенню проблем забезпечення розвитку авіакомпаній та аеропортів України присвячені наукові праці Бугайко Д.О., Парій В.М., Ціпан О.Я.,

Тихонової О.Ю., Сулими Л.О., Петренко М.М., Мерхеж Р.Е., Матвеева В.В., Лоли Ю.Ю., Ларикової А.В., Грушак З.М., Рибалко О.Л., Терещенко А.В., Антощишина Н.І. та інших.

Про те, активність дослідження питань сталого розвитку підприємств авіаційної галузі не розв'язала всіх проблем, пов'язаних з теоретичним та методичним забезпеченням формування механізму управління економічним зростанням, виявленням пропорцій взаємозв'язку між факторним впливом та показниками стійкості авіапідприємств, оцінюванням факторів зовнішнього та внутрішнього впливу на ефективність діяльності авіаперевізників.

Отже, постає необхідність подальшого дослідження питань забезпечення стійких тенденцій розвитку авіаційних підприємств України, з урахуванням галузевих особливостей та нинішнього стану зовнішнього середовища.

В результаті виконання першого етапу НДР:

- вивчені літературні джерела вітчизняних вчених щодо особливостей сучасних напрямків розвитку аеропортів та авіакомпаній в Україні на сучасному етапі;
- проаналізовані особливості світового досвіду функціонування аеропортів та авіакомпаній;
- проведено аналіз факторів, що здійснюють вплив на розвиток підприємств авіатранспортної галузі;
- визначені та науково обґрунтовані сучасні напрямки розвитку аеропортів та авіакомпаній в Україні.

Практичне значення отриманих результатів полягає у дослідженні направленості впливу факторів зовнішнього середовища на економічний стан аеропортів та авіакомпаній України, визначенні пропорції їх розвитку при заданих параметрах зовнішнього впливу.

7. За результатами досліджень під час виконання першого етапу науково-дослідної роботи «Особливості сучасних напрямків розвитку аеропортів та авіакомпаній в Україні», були опубліковані наступні підручники, статті та тези доповідей:

- Мостенська Т.Л., Луцький М.Г., Ільєнко О.В., Новак В.О. Менеджмент. Підручник. – 2-ге видання.- К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 758с.
- Мостенська Т.Л., Ільєнко О.В., Новак В.О. Організаційна поведінка. Підручник. - К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 372с.
- Новак В.О., Мостенська Т.Л., Луцький М.Г., Ільєнко О.В., Гуріна Г.С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 493с.
- Теплинский Г.В. Управление организационно-хозяйственным механизмом устойчивого развития предприятий в контексте глобализации /Букреев А.М., Гончаров В.Н., Г.В. Теплинский/ Монография. – Луганск: Изд-во «Ноулидж», 2013. – 280 с.
- Новак В.О. Взаємодія аеропорту з транспортними підприємствами: організація та управління. Air trasport.- 2013. - №1(16). - Р.89-98.
- Теплінський Г.В. Стратегія як основа управління корпоративною власністю /Г.В.Теплінський// Формування ринкових відносин в Україні. Зб. наук. праць. – К.: НАУ, 2013. - Вип. 2 (141).– С. 19-24.
- Теплінський Г.В. Корпоративна власність у контексті здійснення управління корпораціями /Г.В.Теплінський // Формування ринкових відносин в Україні. Зб. наук. праць. – К.: НАУ, 2013. - Вип. 3 (142).– С. 162-167.
- Teplinsky G.V. Consequences of corporate management deficiencies / G.V. Teplinsky // Air trasport.- 2013. - №1(16). - Р.89-98.
- Teplinsky G.V. Management of information processes as the guarantee of economic security of a modern corporation / G.V.Teplinsky // Air trasport.- 2013. - №2(17). - Р.78-87.
- Теплінський Г.В. Світовий досвід управління авіаційними корпораціями / Г.В.Теплінський // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – 2013. - № 49. – С. 135-141.
- Теплінський Г.В. Стратегічні аспекти управління корпоративною власністю / Г.В.Теплінський // Стратегія підприємства в контексті підвищення його конкурентоспроможності. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 27-28 лютого 2013 р.: тези доп. – Донецьк, 2013. – С. 96-98.

- Новак В.О. Взаємодія аеропорту з транспортними підприємствами: організація та управління. Air transport.- 2013. - №1(16). - Р.89-98.
- Кузнецовова Т.В. Удосконалення менеджменту міжнародних авіакомпаній завдяки підвищенню ефективності управління знаннями в нанотехнологіях. АВІА-2013 : Х міжнар. наук. конф., 21-23 травня 2013 р.: тези доп. – К., НАУ, 2013
- Кузнецовова Т.В. Ефективність бізнес-процесів у зовнішньоекономічній діяльності авіаційних підприємств. АВІА-2013 : Х міжнар. наук. конф., 21-23 травня 2013 р.: тези доп. – К., НАУ, 2013
- Передерій В.В. Дослідження стратегічних пріоритетів розвитку українських авіаційних компаній та шляхи підвищення їх конкурентоспроможності / Передерій В.В. // Наукові праці НУХТ – 2013. – №1. – С. 201-207.
- Передерій В.В. Оцінка конкурентоспроможності авіакомпаній-лідерів на ринку пасажирських авіаперевезень України /Передерій В.В. // Формування ринкових відносин в Україні – 2013. – Вип. 2 [122] – С. 67-72.
- Передерій В.В. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності авіакомпанії/ Передерій В.В. // Формування ринкових відносин в Україні – 2013. – Вип. 3 [123] – С. 86-91.
- Данілова Е.І. Переваги медіації та фасилітації перед традиційними підходами до управління корпоративними конфліктами/ Е.І.Данілова// Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр. – К.: НДІ МЕУ, 2013. – Вип.1, С. 37-42 (0,75 др.ар.).
- Данілова Е.І. Оцінка ефективності та конкурентоспроможності авіакомпаній в результаті впливу корпоративних конфліктів / Е.І. Данілова // Наукові праці Нац. ун-ту харчових технологій. –2013.-Вип. 48.- С.195-200 (0,5 др.ар.).
- Кузнецовова Т.В. Модель прогнозування впливу якості персоналу на рівень конкурентоспроможності підприємства на міжнародних ринках. Монографія. – Проблеми та перспективи розвитку економічної кібернетики. – К., НАУ, 2013. – с. 56-68.

– Литвиненко Л.Л. Механізм адаптації авіакомпаній України до глобальних ринків авіаперевезень / Л.Л. Литвиненко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 2. – С. 127-134.

– Литвиненко Л.Л. Економіко-математична модель адаптації авіакомпанії до ринку перевезень / Л.Л. Литвиненко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 3. – С. 126-132.

Даний анотований звіт розглянуто та обговорено на засіданні кафедри від 01.07.2013, протокол № 24.

В результаті розгляду прийнято рішення про продовження виконання науково-дослідної роботи та перехід до другого етапу: «Аналіз та оцінка стратегічних напрямків розвитку авіатранспортних підприємств України».

Завідувач кафедри менеджменту ЗЕДП,
науковий керівник, проф.

В.Новак

З анотованим звітом ознайомлена:

Декан ФМЛ

О.Ільєнко